

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO

LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — CELJE, Kocenova ulica 2. — NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. —

Racun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Intervencija Društva narodov na Daljnem vzhodu brezuspešna?

Japonska noče umakniti svojih čet iz Mandžurije, marveč prodira dalje — Kitajska je ponovno prosila Društvo narodov in Ameriko, naj prisilijo Japansko k spoštovanju mednarodnih pogodb

London, 5. nov. Položaj na Dalnjem vzhodu se vsak dan boli zaostruje. V zadnjih dneh je prišlo zopet do novih spopadov med japonskimi in kitajskimi četami. Japonci so zasedli nekatere nove predele v južni in severni Mandžuriji, ki kažejo na to, da se hočejo Japonci trajno vsidriti v Mandžurijo.

Iz Japonskega vira se širijo vesti, da nameravajo Japonci proglašiti Mandžurijo, za samostojno državo in ustoličiti bivšega kitajskoga prestolonaslednika, ki pa je popolnoma odvisen od Japoncev. Taki nameri se Rusija odločno upira in je zato več po verjetno, da vsaj tajno sodeluje s Kitajsko v borbi proti japonskemu prodiranju.

Intervencija Svetega Društva narodov bo bržkone ostala popolnoma brez uspeha. Japonci dosedaj niso izpolnili svojih obljub in ne nameravajo umakniti svojih čet poprej, predno Kitajska ne izpolni njihovih zahtev. Te zahteve pa so take narave, da vidijo v njih Kitajci kršite svoje suverenosti ter jih zato odločno odklanjajo. Kitajska vlada se je ponovno obrnila na Društvo na-

rodov ter v svoji noti opozarja na nevzdržen plaz, ki nastaja zaradi odpora Japonske. Zaradi takega razvoja dogodkov vlada tudi v krogih Društva narodov veliko vznemirjenje.

Berlin, 5. novembra. AA. Po vseh iz Moskve so tamkaj vse boli razburjeni zaradi japonskega prodiranja v Mandžuriji. Poluradno glasilo »Investigacija« piše, da so vse vesti o kitajsko-ruski pogodbi in ruski vojaški in materialni pomoči Kitajski neresnične in nad nimajo drugega namena, kakor da služijo Japonci za opravičilo za nadalino okupacije Mandžurije. List zaključuje, da bodo podpohvalci vojne na vzhodu in na zapadu sami želi sad svojega dela. V zvezi s tem člankom obzuje »Vossische Zeitung« Rusijo, da neti na Kitajskem državljanško vojno in našteva pri tem, kaj je vse storila Rusija na Kitajskem v zadnjih letih. List nadaljuje, da gre Rusiji taka politika bolj v račun, kakor vojni spopad z Japanskim. Rusi se zavedajo, da je njihov železniški promet tako slabo urejen, da ne morejo tvegati resnega sponada z Ja-

ponsko.

Zenava, 5. nov. g. Kitajska vlad je v novi noti pri svetu Društva narodov protestirala proti postopanju Japanske v mandžurskem sporu. Nota naglaša, da Japonska še vedno ne misli umakniti svojih čet iz zasedenega ozemlja, temveč hoče biti raztegniti zasedbo na severno Mandžurijo, kar izvija tudi v Moskvi veliko vznemirjenje. Japenska zahteva pred izpolnitvijo svoje obljube uvedbo direktnih pogajanj s Kitajsko zaradi fundamentalnih zahtev Japanske. Ves ta postopek je kršitev člena 10 pakta Društva narodov in člena 2 Kelloggove pogodbe. Kitajska se ne bo nikoli pogajala pod pritiskom vojaške zasedbe in pričakuje, da svet Društva narodov in Amerika ne bosta trpeli, da bi se pogodbe na tak način teptale z nogami. Protestna nota je bila izročena vsem članom sveta in japonski vladi. Z napetostjo se pričakuje, kakšno stališče bo zavzela k tej noti Japanska. Od tega bo v načrtu meri odvisen nadaljnji razvoj dogodkov.

Ban dr. Marušič v Beli Krajini

Prvi poset po zopetni priključitvi k dravski banovini — Narod povsod navdušeno pozdravlja narodno slogo

Črnomelj, 5. novembra. AA. Ban dravške banovine dr. Drago Marušič je včeraj popoldne odpotoval na Dolenjsko. Ustavil se je najprej v Trebnjem, kjer se je ravno vršilo zborovanje županov in predstnikov okoliških občin, ki so se posvetovali o elektrifikaciji. Zastopanih je bilo 16 občin. Ban je pozdravil najprej župana Zupančiča, nato pa načelnik kmetijske zadruge Ceh. Trebnje je bilo okrašeno z zastavami. Na zborovanju je pozdravil banata notar Mastnjak. Nato je imel ban daljši govor na prisotne župane in predstavnike občin, ki so se z vidnim zanimanjem sledili besedam bana o narodni slogi, ki mora vladati med ljudstvom, posebno v sedanjih zgodovinskih trenutkih.

Nato je ban nadaljeval svojo pot v Novo mesto. Tudi Novo mesto je bilo okrašeno z zastavami in v prazničnem razpoloženju. Pred poslopjem sreskega poglavarstva so bili zbrani predstavniki državnih oblastev ter številno občinstvo. Ban je najprej pozdravil župana Viktor Režek, ki je v svojem govoru poudaril, da prebivalstvo Novo mesta dobro razume klic domovine, da je treba 8. novembra na dan volitev z glasovanjem jasno izreči zaupanje Jugoslaviji. Ban je imel na zbrani dajši govor, v katerem je dejal, da je smatral za svojo dolžnost, da obišče Novo mesto, posebno ker je del sreza zaradi ene v slabem letinem precej trpel. Potrebno je, da se akcija za pomoč siromašnim krajem razširi tudi na ta del naše države.

Opozoril je na zgodovinski čas, v katerem živimo, ko se mora narod izjaviti za ureditev države, kakor jo je določil kralj v manifestu dne 6. januarja. Sedanje volitve niso politične volitve, sedanje volitve morajo biti narodna manifestacija. Nj. Vel. kralj je 6. januarja 1929 vzel naše vso odgovornost, zdaj pa kliče svoj narod, da deli z njim odgovornost za ureditev države. Govor g. bana so prisotni sprejeli z velikim odobravanjem. Nato je g. ban v sreskem načelstvu sprejel najprej predstavnike duhovščine pod vodstvom g. protsta Cerina. G. prošči je g. banu izjavil udanost in ljubezen duhovščine do kralja in domovine. Duhovščina bo vedno pripravljena sodelovati pri polaganju temeljev za boljšo bodočnost našega naroda. Nato je sprejel ban župane iz okoliških občin, ki so bant predložili razne želje in zahteve.

Danes dopoldne se je ban odpeljal v Črnomelj, kamor je dosegel po 10. dopoldne. Črnomelj je priredil svojemu banu prev. iskren sprejem. Pred vhodom v Črnomelj je bil postavljen slavolok z napisom: »Dobrodošel, gospod ban, pozdravljeni!« Na trgu pred sreskim načelstvom so bili zbrani predstavniki raznih društev, šolska mladina, sokoli, gasilci in številno občinstvo. Med pokanjem topiščev je han prispel na trg pred sreskim poglavarstvom. Vsi prisotni so priredili banu prizorne ovacie. Mestna godba je zaigrala

državno himno. Kot prvi je pozdravil g. bana črnomeljski župan g. Müller v svojem imenu ter v imenu županov iz okolice Ban je vidno ginjen nad prisrčnim sprejemom, ki mu ga je priredil Črnomelj, imel daljši govor, v katerem je dejal, da se zahvaljuje za tako lep in prisrčen sprejem. Več na velja to toliko njegovim osebi, temveč v prvi vrsti Nj. Vel. kralju. Prišel je v Črnomelj zaradi tega, da izrazí skupno z ljudstvom zadovoljstvo, da sta se sreza Metlika in Črnomelj zopet priključila dravski banovini. Potrebno pa je bilo, da je prišel v Belo Krajino tudi zaradi tega, ker je Beli Krajini zaradi suše in slabe letine treba na vsak način pomagati. Storiti je treba vse, da se akcija za siromašne kraje v naši državi razširi tudi na ta dva sreza. Narod mora videti, da je Jugoslavija prava mati za ljudstvo, za katere skrb, kadar je v stiski. Potrebno je, da ob tej priliki narod počaže, da odobrava in soglaša s korakom Nj. Vel. kralja, ki je z modro gesto napravil konec prepričanja, ki so dovedli državo na rob propasti. Narod mora dokazati, da je pot Nj. Vel. kralja prava pot, da je to pot ljubezni, slog in medsebojnega sodelovanja za kulturno in gospodarsko povzdigo naroda. Združiti nas mora vse, ljubezen do domovine in zavest, da smo navezani drug na drugega v prepričanju, da je za naš narod življenje in obstoj zagotovljen le v Jugoslaviji.

Viharno odobravanje je sledilo besedaen g. bana. Ban je pozdravil nato načelnik Sokola Spirko Vrankovič, malo deklirala Ljuba Ljenček pa je s prigodnimi besedami izročila g. banu lep šopek. Izrazila je veselje mladine, da je g. ban prišel v kraje, kjer živi reven narod, ki je pa velen in vdan svojemu kraju in domovini. G. bana sta pozdravila še načelnika gasilcev iz Črnomelja in Vinice. Prisotni so priredili g. banu ponovne prisrčne ovacie. Razpoloženje v mestu je praznično. Popoldne odpotuje ban v Metliko.

Potresna katastrofa na Japonskem

Tokijo, 5. nov. g. V severovzhodnih provincah Japanske je danes zopet divjal močan potres. Iz dosedanjih skromnih poročil je razvidno, da se je otočje v pristanišču Komaiši potopil v morje. Število smrtnih žrtev še ni znano.

Kupčija z avtogrami

Praga, 5. nov. g. Policija je prisla na sled ponarejanju avtogramov znamenitih pisateljev in umetnikov. Ljubitelji avtogramov so dobivali v zadnjem času mnogo ponudb za avtograme slavnih mož po pet do 20 Kč. Ponudnik je avtograme sam izdeloval in jih tudi že precej spravil v program. Sedaj je bil aretiran.

Privatnim nameščencem

Upravni odbor Zveze društev privatnih nameščencev v Ljubljani je med drugim razpravljal že v svoji redni seji dne 27. septembra t. l. v Mariboru tudi o sedanjem političnem položaju glede na bližajoče se volitve v Narodno skupščino in soglasno sklenil aktivno udeležbo. Dasi je Zveza društva privatnih nameščencev v Ljubljani z vsemi svojimi društvimi dravške banovine strokovno in nepolitično organizacija, vendar nikdar ne pozabljala na svojo nacionalno dolžnost, najmanj pa sedaj, ko gre za trajne in najvišje interese naše ljubljene države ter za usobo in bodočnost celotnega jugoslovenskega naroda. Vsak privatni nameščenec, ki se zaveda resnega položaja, bo z veseljem storil svojo dolžnost in bo pri tem patriocičnem delu sodeloval za blaginjo, srečo in napredek naše velike in močne Jugoslavije. Vemo in prepričani smo, da ne bo v naših vrstnikih nikogar, ki bi koblebil v malodrušnosti, ker smo uverjeni, da se vsakdo zaveda, da bomo samo v složenem in nesobičnem delu ter pravilnem pojmovanju sedanjega položaja uspešno nadaljevali intenzivno delo za naše gospodarstvo ter socialno in kulturno blagostanje nas vseh.

Popolnoma upravičeno pa pričakujemo od bodočih gg. poslancev, ki se niso ustrashili truda in dela, da bodo na odločilnih mestih zastopali in ščitili interese in pravice privatnega nameščenstva tako, kakor ga to zasluži in mu po svoji stopnji pridržava.

Volitve dne 8. novembra naj torej bodo tudi za privatnega nameščanca manifestacija lastne volje za življenje in napredok in boljšo bodočnost naši uedinjeni Jugoslaviji.

Gostilničarji!

Zveza gostilničarskih zadrug v Ljubljani in Zdruga hotelirjev, gostilničarjev, krčmarjev, kavarzarjev, žganjetičnikov in izkuharjev v Ljubljani poziva vse svoje člane, da se zanesljivo udeležijo volitev dne 8. novembra 1931. — Načelnik: F. Kavčič; podnačelnik: F. Krapež.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2269.38—2276.22
Bruselj 785.39—787.75, Curih 1098.45—
1101.75, London 208.56—216.06, Newyork
5615.76—5632.76, Pariz 221.45—222.11.
Praga 166.74—167.24, Trst 289.07—295.07.

INOZEMSKA BORZA.

Curih, 5. novembra. Beograd 9.05, Pariz 20.15%, London 19.30, Newyork 512.55, Bruselj 71.50, Milan 26.55, Madrid 45, Amsterdam 206.45, Berlin 121.50, Sofija 3.71, Praga 15.18, Varšava 57.35, Budimpešta 90.102%, Bukarešta 3.05.

Ljubljana bo storila svojo dolžnost

Z vsakim dnem, ko se bližamo odločilnemu 8. novembru, postajajo volilni shodi v Ljubljani in okolici številnejše obiskani, tako da so lokalni, v katerih se vrše ti sestanki, vedno premajhni. Trenzost, s katero vsi volilni upravičenci presojo sedanjem resni položaj, zmaguje povsod, posebno pa se vidi odločnost na volilnih sestankih, kjer se vedno bolj uveljavlja prepričanje, da bodo volitve 8. novembra mogočen odmev tega razpoloženja. Državljanska zavednost in ponos do naše države bo triumfiral pri nedeljskih volitvah, ko bo vsa Ljubljana pokazala, da je politično zrela in razumna za položaj in naloge naše države, ki jo čakajo v njeni bližnji bodočnosti.

To so najlepše dokazali tudi včerajšnji volilni sestanki pri Mraku, v gospodarskem domu na Ilirici, pri »Kavčiču« na Dunajskih cestih v tovarni Pollak. Vsi shodi so bili nad vsako pričakovljeno številno obiskani, od Mraka pa jih je veliko odšlo, ker niso dobili prostora v saloni niti v veži, ki je bila tudi natpravna polna zavednih volilcev dvorskega okraja, ki so se tu zbrali, da čujejo zanimiva izvajanja ministra dr. A. Kramerja.

Governik je z jasnim obrisom začrtil položaj naše države na znotraj in zunaj ter razglal postopanje nekaterih neodgovornih elementov, ki iz golega samoljuba in užaljenosti širijo po letah sam resnično v našem državnih interesov. Abstinenco, na prijemljivih vzgledih je governik dokazal, kaj pomeni abstinencia, kadar gre za rešitev eminentno važnih državnih interesov. Abstinencia se ni obnesla niti v bivšem avstrijskem parlamentu, ko so v zadnjem četrtletju preteklega stoletja skušali češki poslanci z njenim pomočem rešiti zadeve svojega naroda. Prišli so kmalu do prepričanja, da mora biti vsakdo poleg, kadar gre za kroji njegova usoda in o sebi sam odločevati. Prav tako je navedel zgled rajeckega Radića, ki je poskušal z abstinenco doseči uresničenje svojih idej. Prepotoval je Evropo do zapada do vzhoda, končno se je pa v pametnem spoznanju vendar odločil za edino mogočo parlamentarno pot. Za slovenški del naše države, ki ima še svoj poseben gospodarski in politični položaj v državi in s tem tudi svoje specijalne potrebe pri ureditvi in razvoju države, pa se sedaj še celo nujna potreba, da se počake interesirano, ko prihajajo v potest njeni zadeve. Tega pa nikar ni mogoč dokazati z abstinenco, temveč z udeležbo vseh zavednih Slovencev in Jugoslovjanov, kar se bo gotovo zgodilo v nedeljo, kdo bodo vsi Slovenci, posebno še Ljubljaničani, kot en mož stope na volišče v začito in čast nas samih in naše države.

Za svoja izvajanja je žel governik glasno pritrjevanje, predsednik shoda prof. Pavlič pa se mu je v imenu vseh navzočih zahvalil za njegova pojasnila in obljubil, da bodo volilci dvorskega okraja kakor vedno, tudi sedaj vršili svoje dolžnosti.

Prav tako imponantni shodi so se vršili tudi v gospodarskem domu na Ilirici, kjer je shodu predsedoval g. Likov. Župan dr. D. Puc je v svojem govoru informiral volilce, zakaj so prav te volitve velikega pomena za razvoj mesta, kakor tudi Barja, ki ga čaka še lep napredok, ki pa je odvisen od napredka v blagostanja cele naše države. Barjani so vedno pokazali, da imajo za svoje potrebe pravo razumevanje in da vedo, da česa je njihov napredok eden. Zato se drugemu governiku ministru dr. A. Kramerju, ki je v jedrnem delu volilci orsal položaj države na zunaj, posebno še našega dela države, obljubili, da bodo za volitve storili to, kar jim veleva njihova državljanska zavest in poštenost: v nedeljo bodo šli do zadnjega moža na volišče.

Nebotičnik dograjen

Ponosna stavba v zastavah in zelenju — Drevi bo nebotičnik svečano razsvetljen

Ljubljana, 5. novembra.

Cež noč je zrasel na nebotičniku pisani mlajši, ki njegov vrh sega tako visoko, kater je prvo nadstropje ljubljanskega gradu, presega pa vse ljubljanske zvonike. Od 10. nadstropja, kjer se nebotičnik zoži, pa dolje do srednje stavbe, se je odvila 2 m širok in skoraj 30 m visok napis s 4 m visokimi črkami: LIKOF.

Tri palace Pokojninskega zavoda, ki jih je Ljubljanska gradbena družba zgradila med Dunajsko cesto ob Gajevi ulici pa globoko v Beethovnovu ulico, proslavljajo danes tri praznike. Do vrha je dograjen nebotičnik in mlajški so tudi na 3. objektu ob Gajevi in Beethovnovi ulici, srednja palača je pa danes že izročena stanovalcem.

Vrh nebotičnika je pisan kakor peser šopek. Z najvišjega mlaja in z 2 nižjimi mlajevi trepetajo v vseh barvah trakovi in z vrha se vijejo tri po 15 m dolge državne zastave. Živo se njih vesele barve odražajo od zelenih vencev, ki leže okrog vrha nebotičnika v večih vrstah kar krovje v kitah neveste. Petsto metrov vencev so spletli delavci in tehnički ter pripravljeni okrasiti nebotičnika ob prostih urah, pa tudi ob praznikih skoraj 14 dni. Na vrh nebotičnika so postavili 4 reflektorce, ki bodo drevi, ko se stemni, razsvetljivati okolico, da bo žarel nebotičnik do obzorja. Doigr nizi z neštetičnimi zarnicami vseh barv bodo drevi zažareli kakor venec okrog vrha, v spodnjih nadstropjih je pa v oknih med malimi narodnimi zastavicami obešenih 200 lampionov. Že po dnevi je pogled na slavnostno okrašeno najvišjo stavbo v državi očariljiv, še veličastnejše se bo pa zmaga našega razuma in naših rok nad materialom pokazala ponori v bajni razsvetljavi.

Tudi velika ogelna palača ob Gajevi in Beethovnovi ulici, ki jo med novimi palacami Pokojninskega zavoda imenujejo za objekt III, se je svatovsko okrasila. Z mlajevi vihajo ogromne narodne trobojnice in pisani venci se vijejo po vrhu okrog 12 metrov dolgega napisu LIKOF, na drugi strani pa okrog table z napisom stavbne podjetja »Ljubljanska gradbena družba«, ki je brez nesreč v tako kratkem času dovršila ogromno zidanje.

Bogata in v resnicu slavnostna dekoracija velikega dela je pa znatenje veselja delavcev in vseh sotrudnikov, ki so svojo radost pokazali s tem, da so obe palače okrasili sami, brez tuje pomoči in na svoje stroške. Imo vse z občudovanjem zre na uspehe naših žuljavih rok in naših bistrih glav, naj bo stvarnik nebotičnika v največje zadovoljenje čut, da se z njihovim delom po pravici ponaša ves narod.

Kako velikansko delo je dovršeno, naj pričajo samo številke, koliko je bilo porabljene materijale. V nebotičniku je 210.000 kg železa, v že gotovem objektu II

70.000 kg, v pravkar do vrha zgrajenem objektu III pa tudi 160.000 kg, torej v vseh treh stavbah prav.

44 vagonov dolg vlak železa, ki z vso sigurnostjo varuje delo slovenskega duha in slovenskih rok pred potresom in drugimi nesrečami.

Samo na nebotičniku so porabili za vso nadstropje 2 vagona lesa, tako da je bilo treba za vso stavbo.

75 vagonov desk in tramov.

S tem je najlepše dokazano, da z zmagajo modernega stavbarstva ne bo izgubil svojega zaslužka tesarski stan, saj je na stavbah večkrat delalo več tesarjev kot zidarjev. Tudi le eno tretjino toliko opeke se porabi pri skeletnih stavbah, kakor pri navadnih zgradih, zato je po zidanju po modernem skeletnem sistemu tudi mnogo cenejše kakor navadno zidanje. Marsikdo se bo čudil da bo nebotičnik popolnoma kompletno dograjen stal le eno četrtno toliko, kolikor je veljala sosedna palača Ljubljanske kreditne banke, čeprav nebotičnik po kubaturi skoraj nič ne zaostaja za svojo sosedo.

Za nebotičnik, ki je z njim dal Pokojninski zavod obrtnikom in delavcem toliko kruha, so porabili

3200 kubičnih metrov betona in sicer 1200 kub. metrov samo za temelje. Gramoza je bilo treba 3700 kub. metrov, cementa pa 124 vagonov. Kako ogromna je stavba, pa vidimo tudi iz tega, da meri ploščino železobetonskih stropov 5165 kv. metrov.

Ob trojini slavnosti naj sprejme naše čestitko Pokojninski zavod, ker je zgradil palačo, ki kakor visok kazalec kaže v dobrodošč, kako naj zidamo in kako naj uporabljamo svoje prihranke. Posebno pa zaslužijo čestitke tudi vsi člani Pokojninskega zavoda, saj se malji privatni uslužbeni lahko ponašajo, da so postavili najmogočnejšo stavbo v državi, ki dokazuje plodove in mod složne organizacije. Ob likofu pa čestitamo tudi umetniku arh. ing. Vladimirju Šubicu, ki je naš narod obogatil z novim ponosnim delom stavbarske umetnosti. Prav odkritočrno moramo seveda čestitati tudi Ljubljanski gradbeni družbi, ki je prevzela težavno delo in ga srečno dovršila v tako kratkem času. Vsi ti faktorji zaslujijo zahvalo in priznanje za svoj pogum, da so s svojim delom zmagali v boju s konservativnimi nazori stare Ljubljane, zato jih lahko imenujemo za prave začetnike in utemeljitelje nove velike Ljubljane. Seveda se pa veselimo in čestitamo s ponosom iz vsega srca tudi našemu delavcu, ki je z nebotičnikom pokazal, da se lahko brez strahu kosa z vsem svetom. In ko bo likof u žuljavih rokah zazvane češče, naj vsi delavci od najvišjega do najnižjega čujejo tudi naš živelj!

Ravnatelj opere: Upravnik: Mirko Polič. Oton Župančič.

Novodobna prehrana

Zanimivo predavanje ravnateljice gd. Žemljanove

Ljubljana, 5. oktobra.

Predavanje tako odlične strokovnjakinje, kakor je ravnateljica gospodinjske šole na Mladiki in upraviteljice dvorne kuhične gd. Žerice Žemljanove, je sreči seveda do zadnjega kotička napolnilo veliko predavalnico mineraloškega instituta. Razen poslušalcev, ki redno obiskujejo predavanja podružnice Vrtnarskega in sadarskega društva, je sroči poslušalo našo prvo strokovnjakinjo izredno mnogo dam iz vseh slojev prebivalstva, prišlo je pa tudi mnogo moških, ki se zanimajo za vprašanje moderne prehrane.

Ko je predsednik podružnice g. prof. Lovš v pozdravil predavaljico, je gd. Žemljanova v uvodu svojega izčrpnega govora predvsem povdariła, da so že minula tri leta, od kar je govorila prvič pri podružnici Sadarskega in vrtnarskega društva »o pravilni pripravi zelenjave in sadja. Sedaj je postalo vprašanje novodobne prehrane aktualnejše, da celo gospodje oznanijo izveličavost novih nauk in pri tem večkrat gredo celo preko naših razmer.

V uvodnih izvajanjih je predavaljica utemeljila potrebo izpremembre naše hrane po zahtevah izsledkov moderne znanosti ter je posebno obširno govorila o vitaminih. Ker je največ vitaminov v rastlinski hrani, je moderna doba začela uporabljati čim več rastlinske hrane in jo primereno pravilno pripraviti, da se ne izgube pri kuhi najkoristnejše snovi, meso je pa postavila v ozadje.

Civilizacija je zašla od prirodnega potoa, ker je zlasti v premožnejših krogih smatrala za središče vse prehrane meso, jajca, bei kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa koristne. Dokazano je, da so živalska živila razen mleka, masla in nekaterih drugih mnogo bolj kislino tvorita pa kruh, sladkor, kavo in čaj. Taka prehrana je skoraj brez vitaminov in ima preveč beljakovin, ki tvorijo v organizmu preveč škodljivih kislín. Žal, da se za to premožno brigamo in jemo brez misli vse, kar prija našemu pokvarjenemu okusu, ter jemo pa to, česar smo navajala od mladosti. Važno je, da vemo, kakša živila tvorijo v organizmu več kislín in kakšna več lužnin. Preobilje prvih škoduje organizmu, lužnine so mu pa korist

Dnevne vesti

Iz Ljubljane

Opozorilo gg. pravnikom! Tiskovna zadruga v Ljubljani sporoča vsem sodnikom in notarjem, da izide še pred 20. XI. 1931 »Dodatek k tolmaču kazenskega zakonika«, ki ga je napisal univ. prof. dr. Metod Dolenc. Urejen bo pregledno in bo poudarjal zlasti načelna vprašanja, ki so prisla v novelirani zakonik. Nato izide pri isti založbi v »Zbirki zakonov« (50. snopič) »Kazenski zakoniki« v drugi prenarejeni izdaji, ki je postala potrebna zaradi »Zakona o izpremembah in dopolnitvah v kazenskem zakoniku, zakoniku o sodnem kazenskem postopku, zakonu o tisku in zakonu o izvrševanju kazni na prostosti, z dne 9. oktobra 1931 št. 121.300, Sl. N. 245/LXXV«. Slednji bo izšel okoli Božiča prav tam sistematični prikaz »Sodnega kazenskega postopnika kraljevine Jugoslavije« od prof. dr. Metoda Dolanca. Načrila sprejema knjigarna Tiskovne zadruge, Ljubljana, Šelenburgova ul. 3, oz. Maribor, Aleksandrova c. 13.

Odobrena inženjerska praksa. Minister javnih del je odobril inženjerju Vilku Killeju iz Ljubljane javno prakso na vsem ozemju naše države špecijalno iz elekrotehnične stroke.

Poroka. Akademski kipar in slikar, naš dobr in učenični tovarš g. Niko Pirnat se je poročil z gđeno. Nado Kraigherjevo iz Ljubljane. Želimo mu v zakonskem stalu obilo sreče!

Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 21. do 31. oktobra slednje statistiko (stevilke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta). Otvorjeni konkurzi: v dravskih banovin 2 (2), v savski 5 (6), v primorski 1 (—), v drinski — (2), v zetiski 5 (—), v dunavski 5 (2), v moravski 1 (—), v vardiški 2 (2), Beograd, Zemun, Pančevo — (1). — Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza: v dravskih banovin 2 (1), v savski 11 (2), v primorski 2 (—), v drinski 4 (—), v dunavski 5 (3), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (1). — Odpravljeni konkurzi: v dravskih banovin 5 (1), v savski 2 (—), v primorski — (1), v drinski 3 (3), v dunavski 1 (1), v moravski 4 (7), v vardiški 1 (4), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (2). — Odpravljene prisilne poravnave izven konkurza: v dravskih banovin 8 (1), v savski 5 (1), v drinski 3 (—), v dunavski 9 (—), v vardiški 1 (—).

Tuški promet v Splitu. V oktobru se je mudilo v Splitu 2357 tujev, od teh 1536 naših državljanov. Izmed inozemcev je bilo največ Avstrijev in sicer 249.

Pomlad v Primorju. Iz Splita in Senja poročajo, da je nastopilo v Primorju zadnje dni pravo pomladno vreme. Morje se je umirilo in solnce tako prijetno greje, da je vse oživel.

Darovi za stradajoče. Oblastni odbor RK je prejel: Din 300 zbirka g. Evgena Ivanca, župana v Sodražici, Din 460 prispevki šolske mladine Šole v Št. Vidu pri Brdu. Iskreno hvala!

Vreme. Vremenska napoved nam obeta deloma oblačno, v splošnem pa lepo vreme, kakršno je bilo v naši državi tudi včeraj. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Splitu 18.7, v Beogradu 14.9, v Ljubljani 12.6, v Zagrebu 12, v Sarajevu 11.3, v Mariboru 10.6, v Skopiju 6.5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771.2, temperatura je znašala 2.8°.

Epidemija samomorov. V Bjelovaru so imeli v torek letos že 20. primer samomora. Popoldne so našli sosedje 21letno Faniko Betel doma obeseno. V zadnjem času so jo rešili in prepeljali v bolničko, kjer je izjavila, da si je hotela končati življenje, ker se je bila sprla s svojo prijateljico zaradi stanovanja in hrane. — V Brodu se je v torek zastrupila žena uglednega meščana Marija Henč. Popoldne se je vrnila iz pokopališča in spotoma je popila več količino rusolino. Moža ni bilo doma in to prilik je porabila, da se je zastrupila. Zdravnik je že sicer izpral želodec, toda bilo je že prepozno. Marija je zastrupljenju podlegla. — V vasi Grmoš pr. Bihaču se je obesil v torek 60letni kmet Trivo Jagić. Vzrok samomora ni znani.

V Šali ga je zabolel. Andrej Imbrijanec je sedel s svojim prijateljem Jakobom Težakom v Varaždinu v krmi in pozno ponoči sta se vračala domov. Spotoma sta srečala več fantov in po starci navadi so začeli fantje vleči kljuko, da preizkusijo svoje moči. Ivan Kocijan se je bal, da bi njegov prijatelj Marko Remenar ne podlegel, priskočil mu je na pomoč in zasadil Imbrijanca zadaj nož v rebrav. Prebodel mu je pljuča in prezel veno, tako da je Imbrijanec kmalu izkravpel. Fant se je sam prizavil sodišču.

Na povratak iz Francije okraden. Vid Dragutin iz Banjaluke se je vrátil te dni iz Francije in ko je v brzovlaku na progi Ljubljana - Zagreb zadremal, mu je nekdo ukral 1000 Din in 1800 frankov. Osumil je svojega tovarša, ki ga je policijska pridržala v preiskovalnem zaporu.

Se o samomoru Franja Cerkovnika. Včeraj smo poročali, da so našli v hotelu Central v Zagrebu ustreljenega v glavo Franja Cerkovnika, ki je prisel iz Divače. Mož je izgubil desno oko in bo najbrž oslepel tudi na levo. Njegovo stanje je zelo kritično in ni verjetno, da bo okreval, zlasti če nastopijo komplikacije. Zanimivo je, da je bil Cerkovnik, ki se je pripeljal načrtnost iz Trsta 2. t. m. v Ljubljani. Prvem so našli več zagotonitih pisem.

Oblike in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

Danes nepreklicno zadnje predstave filma »Zapadna fronta«. Ker je publiko pokazal, da film »Zapadna fronta 1918«, takoj ogromno zanimanje in je ZKD uspešno film obdržat, še danes na sporedu, se bo film predvajal danes ves dan v kinu Ideal, in sicer v neskršnjem stanju, tako v dnu logu kakor tudi v sliki. Predstave v Idealu se bodo vršile ob pol 16., pol 18., pol 20. in 21.15. Mladini izpod 16 let poset predstavni dovoljen. Ker je film danes nepreklicno zadnjikrat na sporedu (jutri ga posije Z. K. D. v Split!), naj si vsakdo vstopnice nabavi že v predprodaji od 11. do pol 13. v kinu Idealu. Predstava v Matici ob 14.15 odpade.

Zvočni kino Ideal

Na splošno željo občinstva danes pri rednih predstavah ob pol 4., pol 6., pol 8. in 1/4 10 zvečer

ZAPADNA FRONTA

Največje filmsko delo o vojnih grozotah

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure.

Nepreklicno zadnje predstave!

V Matici predstava ob 1/4 3 pop. odpade!

Mladini neprimerno!

—lj Mestna organizacija Nar. odbrane v Ljubljani javlja, da je pričela takoj po občnem zboru z intenzivnim delom. Na svoji prvi seji se ni le odbor konstituiral, temveč so se določili tudi glavne smernice delovanja ter formirale poedine sekcije. V odboru se je soglasno kooptiral br. Velislav Mlekuš, ki je že prisostvoval drugi seji, ki se je vršila v ponedeljek 2. t. m. in na kateri se je sklenilo pozvati vse nacionalno socialne in kulturne organizacije, da pristopijo k mestni organizaciji Narodne odbrane kot kolektivni člani s po enim zastopnikom, ki bo obenem polnopraven član mestne organizacije Vsi, ki žele pristopiti kot člani, dobe prijavnice in vse potrebne informacije v društveni pisarni — Šelenburgova ulica 7-II (dvoriščni trakt) ob uradnih urah, ki so vsak delavnik razen ob sobotah ob 18.—19. ure. Prijavnice in poslanih se jutri izven pisarne pri poedinih odbornikih.

—lj Pevski zbor Glasbene Matice. Drevi vaja mešanega zboru ob 20. uri. Neoljajivo zadržani naj se upravičijo. Mošči zbor ob 16. Zbirališče v Jenkovici ulici 6.

—lj Novi župančki plesni tečaj Jenkove Šole v Kazinu bo v soboto 7. t. m. ob 1/2 8. zvečer v vežbanje — perfekcija od 9. ure dalje. Sonny boy jazz. Informacije in posebne ure dnevnno od 10.—20. ure.

—lj Preporodova plesna vaja bo v soboto 7. t. m. ob pol 20. v dvorani Trgovskega doma. Vodi g. Jenko. Novind točno!

—lj Nogavice, volnene, flor in svilene, res trpežne pri Šterk naši. KARNIČNIK, Stari trg 18.

TVRDKA

JULIO MEINL

D. D. LJUBLJANA

priredi v svoji podružnici, Šelenburgova ulica št. 3, v petek, dne 6. t. m.

poskusno kuhanje pravovrstnega

MALTIN KAKAO-A

na katero so vsi vlijudo vabljeni.

V SAKDO DOBRODOSEL!

Iz Celja

—c S fotografko kamero v Julijske Alpe je naslov sklopiteljnemu predavanju, ki ga priredi fotoamater g. Cveto Švigelj iz Ljubljane pod okriljem Savinjske podružnice SPD v petek 6. novembra ob 20 v risalnici meščanske Šole v Vodnikovih ulic (Ljudska univerza). Fotoamater, planinci, smučarji in ljubitelji lepih slik, posetite to predavanje, ki ga spremlja 90 krasnih slik. — Slov. plan. društvo.

—c Mestnim reveržem je naklonil mestni župan za praznik Vseh svetnikov večji dežurni znesek kot izredno podporo.

—c Velike množine zeljnatih glav so pripeljali včeraj zjutraj v Celje okoliški kmetje. Pred mestnim magistratom v Prešernovi ulici je stalo kakih osem voz, polni zeljnatih glav. Kmetje so prodajali za 1/4 Din za kg. Kupčija ci bila ravno velika.

—c Proračunska selja celjskega okoliškega sveta se bo vršila jutri zvečer ob 19. v dvorani na Bregu.

—c Ženska podružnica CMD bo predstavila v nedeljo 8. t. m. dopoldne v mestu Dobronikov dan. Darujte v narodnobrahov.

—c Celjski pododbor Kluba koroških Slovencev bo imel svoj redni mesečni sestanek v soboto 7. t. m. ob 20. v restavraciji hotela »Evropac«. Pridite polnoštevilno!

—c Poverjeništvu »Vodnikove družbe« v Celju opozarja vse one, ki še niso poravnali članarine za tekoče leto, da to store v najkrajšem času v tujsko - prometni pilsarni na Krekovem trgu, ker sicer ne bo to dobiti družbinih knjig, ki bodo prispele v Celje že v nekaj dneh.

Pozor Avstralija

Zanimiv kulturni film ZKD.

ZKD nam pokaže jutri v Elitnem kinu Matica in zvočnem kinu Ideal zopet veliko filmsko novitet, ki je vzbudila po vsem civiliziranim svetu veliko zanimanje, kajti ta film ima že značilen naslov: »Pozor Azija! Pozor Avstralija!« Ta film pa ni samo izborna foto in tonreportaža iz najbolj eksotičnih in neznanih ali vsaj malo znanih dežel, nego odkriva pred nami na najbolj zanimiv način problem vzhoda, kakršen je in kakršen utegne biti v bližnji bodočnosti.

More nam biti takoj jasno, v čem je veličina vseh teh velikih socialnih in političnih pretresijev vzhoda, kajti realistične življenjske slike so v tem filmu tako živo nanizane, da dobimo takoj vtis, da se tam v Jutro deželi nekaj vzbuja in nekaj giblje, kar omogoča ustvarjanje točnih slik mnogih in oddaljenih življenj.

To velikansko filmsko kulturno delo je ustvaril v dolgih treh letih sloviti dr. Collin Ross. V njem je združil vse momente in vse prilike, ki delo samo pozive in s tem ustvaril svojevrstno filmsko delo brez nepotrebnih fantazij, temveč z golo realnostjo.

Izpred malega senata

Ljubljana, 5. novembra.

Ljubljani ali tat

Letos poleti je bilo na prekrasnem Jezerskem toliko tujcev, da so se ljudje radi umaknili v kuhinje in oddali sobe. Pri nekem državnem nameščenu je stanovala tudi mlada Ostječanka. Prišel jo je brat obiskat in ji je dal veliko vsoto denarja.

Ko je letoviščarka zvečer preštela denar in legla, je naenkrat skočila v njeno sobo temna senca, ki je v njej spoznala zaleda mladega fanta. Kavalir jo je takoj pomiril, češ, da se je zmotil in da išče le gospodinjino hčer Matilda, a preplašena Hrvatica ga je razumela, da hoče — hiljad. Klicala je na pomoč in prišla že gospodinja, ki se je znani fant oprostil in mimo zopet odšel, misleč, da je stvar povravnata.

Pri hiši je namreč res tudi deklica, stare še 17 let, in obtoženec trič, da sta se rada imela, kar pa mama in hčerka odločno zanikata. Stvar je Jezersko zelo razburila in deklica je moralna celo v Predvor v zdravniku, ki je ugotovil njeno nedokajnenost. Ker občina pravi, da je fant na najboljšem glasu in tudi še nikdar kaznovan bil, se tudi sodišče ni moglo odločiti, da bi ga obsočilo za tatu in je raje sklenilo povabiti še več njegovih prič in pokliče tudi oplašeno gospodično iz Osijeka za pričo. Zato je bila razprava preložena.

Parada za klofute

Trgovski pomočnik France je ločen od svoje žene, ima pa drugo dekle, ki mu je odpovedala ljubezen. Hudo ga je raztorgnila trdovratna ljubica, ker ni hotela ustreči njegovemu ljubomu, pa jo je fant oklofutal. Ko si je ohladil jezo in se potolažil še z žganjem, je odšel na svoje stanovanje v Šentpeterškem predmestju. Tam je še 4 dni stanoval skupaj z Jakobom Debevecem, ki si služi kruh s tem, da proti malo odškodnini varuje koleso pred justično palavo. Razen tega je pa deli sobo z imenovanimi še neki Andrej Sila.

Ko je France prišel zjutraj domov, ga je zopet prijela jeza, ampak ljubici namejene klofute bi bil rad napravil bolj svečane kakor so bile prve. Zato se je namenil čim lepše obleči in v fini praznični obleki iti kaznovati trmasto prijateljico. Ker pa ni imel dobre lastne obleke, si je pravil črno Andrejevo obleko ter sivo suknjo in modne hlače Jakoba Debevec. Mimogrede je pa v suknjo stlačil še dve rjuhi, last gospodinje. Gospodinja je prav takrat prišla v opazila, da je France doma, kar se ji je prav čudno zdelo. Rekla mu je, da se lahko preseli in France ni od nje niti takoj zahteval onih pet kovačev, ki jih ji je plačal še za 10 dni stanovanja. Tedaj je pa gospodinja na postelji opazila skrito obleko in sušenjo. Razgnala jo je in v njej našla tudi rjuhi, zato je pa šla po stražnika, ki mu je France tudi povedal, da se je hotel preobleči le zato, da bi svojo ljubico v drugi oklofuti bolj svečano.

V zaporu se je nesrečno zaljubljeni France opraskal na roki — v samorilinem namenu, kakor pravi sodni epis. Ker je pa že prej nekje sunil polno košaro s kompletno garderobo, sodišče ni verjelo na njegove priprave za slavnostno klofutanje in mu je prisodilo 5 mesecev strogega zapora.

Čudna pota koles

Tudi Stanko iz Rožne ulice je rad čedno oblečen, saj ima elegantne lakaste čevljike, čeprav je le navaden zidarski pomočnik. Sicer pa ljudje pravijo, da za svoj poklic ni preveč vnet in da raje postopa. Bil je že tudi kaznovan.

Konec septembra je zapustil službo pri Dukiču, a zdele se mu je, da bi bilo prav, če si kupi zopet novo oble

Emile Gaboriau

28

Vampirji v elemesta

Roman

Norbert je pa hitel ta čas po orehom drevoredu proti gradu. Vsa zdrava pamet in razsodnost ga je bila zapustila in vendar je mislil, da ima svojo vročo kriščev oblasti. V tem se je bil porodil trden sklep. Jasno je videl pred seboj pot vodeče k cilju.

Vsi prebivalci gradu, med njimi tudi Norbert, so pili v okolici pridelano, malo prekislo, toda zelo zdravo vino. Vojvoda sam je pa pil boljše vino iz medoških goric.

Gospodovo vino, kakor se je imenovalo na gradu, so prinašali vojvodi mizo v veliki steklenici, ki so jo spravljali po vsaki jedi na polico v skupni dvorani. Nihče bi si ne bil dovolil piti vino iz te steklenice.

Norbert je mislil na to steklenico, videl jo je na polici.

Na grajskem dvorišču so delali lapani in čim so zagledali mladega gospoda, so nehal delati in se radovedno ozirali za njim. Vedeli so že vse in Norbertov povratak jih je presenetil, ker so mislili, da ga ne bo tako kmalu nazaj.

Norbert se pa ni zmenil za nje. Krebil je naravnost v skupno dvorano. Biela je prazna. Odleglo mu je. Prepričal se je, da je sam v dvorani, potem je pa hitro skočil k polici in stresel v očetovo vino tri ščipce strupenega praška.

Delal je nekam mehanično, ne da bi se prav zavedal, kaj počenja; človek bi mislil, da mu ukazuje tuja volja. Toda prezrl ni micesar.

Dvakrat ali trikrat je stresel steklenico, da bi se prašek prej raztopil, toda previdno, da bi se vino ne skalilo ali da bi ne dobilo pen.

Nekaj praška je obtičalo v grlo steklenice. Vzel je robec in obrisal grlo, da odstrani vse sledove svojega zločina.

V pčeli minutu je bilo vse končano.

Postavil je steklenico nazaj, potem je na sedel v kot in čakal...

Vojvoda de Champdoce je hodil ta čas ves razkačen po kostanjevem drevoredu. Zgodilo se je morda prvič v njegovem življenju, da je ta nasilnik obžaloval svoje dejanje. Ne zaradi dejanja samega, kajti Norbert je po njegovem imenu zaslužil, kar je dobil, temveč zaradi posledic, ki bi jih utegnila imeti njegova nagla jeza.

V takem razpoloženju ga je našla vest, da se je Norbert vrnil. Nič prijetnejšega mu niso mogli sporočiti.

Brž se je vrnil v grad. Ko je vstopil v veliko rodbinsko sobo, se Norbert niti zmenil ni, da bi ustal, kakor je zahitelo običajno spoštovanje do očeta. To je vojvodo zelo neprijetno zadelo, pokazati pa ni hotel, da je ogorčen. Sinoč obraz je bil še vedno okrvavljen in oče se je te krvi ustrašil.

— Te boli, Norbert? — ga je vprašal. — Zakaj si ne daš rane obvezati? Toda odgovora ni bilo.

— Zakaj še vedno kri na tvojem obrazu? — je nadaljeval stari. — Je to očitek? Ne bilo bi ga treba, sinko... saj bi tudi brž njega obžaloval svojo prenagljeno... svojo krutost...

Norbert je še vedno molčal, kar je šlo staremu hudo na živce.

In bolj z namenom očimati se, nego pogasiti žejo je stopil stari k polici, vzel kozarec in si natočil vina.

Groza je sprejetela Norberta po vsem telesu.

— No, sinko, — je nadaljeval vojvoda, — kako naj se oče opraviči pred teboj? Govori! Poštenjak vedno prizna, če kaj zagreši.

Vzel je kozarec in se pripravil piti. Norbert je zaprolo sapo. Zdela se mu je, da vidi pred seboj samo praznino. V glavi se mu je vrtelo, srce mu je močno utripalo, noge so se mu šibile. Ganiti se pa ni mogel.

Težko je in boli človeka, — je nadaljeval vojvoda, — če se mora ponizati pred sinom in... ponizati se zman.

Zaman se je Norbert obračal od očeta... videl je vse.

Vojvoda je dvignil kozarec in si ga nastavil na usta. Ne! Tega Norbert ni mogel dovoliti!

Planil je k očetu, mu iztrgal kozarec iz rok, ga vrgel skozi okno in zaklicil z groznim glasom:

— Ne pijte!

Norbertov obraz in glas sta povedala vojvodu vse. Strašna misel mu je šinila v glavo.

Zaškrpal je z zobmi, oči so se mu divje zaškrle, odpril je usta, da bi izpregorovil, pa je samo zagral in zahropel... Razprostrl je roke, omahnil nazaj in zadel z glavo ob rob težke hrastove police.

Norbert je pa planil iz sobe in zakričal: — Pomagajte, pomagajte! Očeta sem umoril!

IX.

Norbert je klečal sklonjen nad umirajočim očetom, pot mu je bil s čela in srce mu je stiskala ledena roka; prizadeval si je najti v ugašajočih očetovih očeh iskrivo življenja ali razuma.

Trije dnevi grozneg obupa so napravili iz njega drugačnega človeka. Sele v zadnjem tremtiku, ko se je oče skoraj že dotikal z ustnicami trupa, se je sin zavedel vse ostudnosti svoje zlostine. Ko je oče omahnil in padel, je začel klicati na pomoč in ne da bi vedel, kaj počenja, je planil ves prestrašen iz gradu.

V prvem hipu splošne zmešnjave, ki je nastala po katastrofi, se grajski službenec Norbertova odsotnost ni zdalečudna. Vsi so mislili, da je hitel po zdravnika. Samo najstarejši grajski služba Jean je takoj shutil, da nekaj ni v redu. Videl je, kako je vrgel Norbert kozarec skozi okno in kako so se razleteli koščki na vse strani. To se je zdelo staremu slugi tako važno, da je komaj počakal, da so položili vojvodo na posteljo, potem je pa hitel v rodilsko sobo trdnopreprečan, da bo nekaj zasledil.

Steklenica je stala še na mizi in vino je bilo v nji. Kako pojasniti to? Jean si je previdno naliil na dlani nekaj kapljic vina, ki ga je pokusil in takoj izpljunil. Vino je imelo čuden okus. Vzel je steklenico, se preprečal, da ga nihče ne opazuje in jo odnesel v svojo sobo, kjer je skril. Potem je pa odšel iskat Norberta. Dve uri je hodil po parku in bližnji okolici gradu, toda zaman. Že se je vrnil po bivronski stezici v grad, ko je opazil, da v parku na robu gozda nekdo leži.

Skočil je tja in spoznal Norberta.

Zvesti služa se je sklonil k svojemu mlademu gospodu in ga stresel. Norbert je planil pokonci in prestrashen kriknil.

Jean je slutil, zakaj se je Norbert tako ustrašil. — Jaz sem, gospod, nič se ne boje, — ga je pomiril. — Iskal sem vas, da vas odvedem nazaj na grad.

Norbert je prestrašeno odskočil.

— Te boli, Norbert? — ga je vprašal. — Zakaj si ne daš rane obvezati?

Toda odgovora ni bilo.

— Zakaj še vedno kri na tvojem obrazu? — je nadaljeval stari. — Je to očitek? Ne bilo bi ga treba, sinko... saj bi tudi brž njega obžaloval svojo prenagljeno... svojo krutost...

Norbert je še vedno molčal, kar je šlo staremu hudo na živce.

In bolj z namenom očimati se, nego pogasiti žejo je stopil stari k polici,

vzel kozarec in si natočil vina.

Norbert je prestrašeno odskočil.

— Te boli, Norbert? — ga je vprašal. — Zakaj si ne daš rane obvezati?

Toda odgovora ni bilo.

— Zakaj še vedno kri na tvojem obrazu? — je nadaljeval stari. — Je to očitek? Ne bilo bi ga treba, sinko... saj bi tudi brž njega obžaloval svojo prenagljeno... svojo krutost...

Norbert je še vedno molčal, kar je šlo staremu hudo na živce.

In bolj z namenom očimati se, nego pogasiti žejo je stopil stari k polici,

vzel kozarec in si natočil vina.

Norbert je prestrašeno odskočil.

— Te boli, Norbert? — ga je vprašal. — Zakaj si ne daš rane obvezati?

Toda odgovora ni bilo.

— Zakaj še vedno kri na tvojem obrazu? — je nadaljeval stari. — Je to očitek? Ne bilo bi ga treba, sinko... saj bi tudi brž njega obžaloval svojo prenagljeno... svojo krutost...

Norbert je še vedno molčal, kar je šlo staremu hudo na živce.

In bolj z namenom očimati se, nego pogasiti žejo je stopil stari k polici,

vzel kozarec in si natočil vina.

Norbert je prestrašeno odskočil.

— Te boli, Norbert? — ga je vprašal. — Zakaj si ne daš rane obvezati?

Toda odgovora ni bilo.

— Zakaj še vedno kri na tvojem obrazu? — je nadaljeval stari. — Je to očitek? Ne bilo bi ga treba, sinko... saj bi tudi brž njega obžaloval svojo prenagljeno... svojo krutost...

Norbert je še vedno molčal, kar je šlo staremu hudo na živce.

In bolj z namenom očimati se, nego pogasiti žejo je stopil stari k polici,

vzel kozarec in si natočil vina.

Norbert je prestrašeno odskočil.

— Te boli, Norbert? — ga je vprašal. — Zakaj si ne daš rane obvezati?

Toda odgovora ni bilo.

— Zakaj še vedno kri na tvojem obrazu? — je nadaljeval stari. — Je to očitek? Ne bilo bi ga treba, sinko... saj bi tudi brž njega obžaloval svojo prenagljeno... svojo krutost...

Norbert je še vedno molčal, kar je šlo staremu hudo na živce.

In bolj z namenom očimati se, nego pogasiti žejo je stopil stari k polici,

vzel kozarec in si natočil vina.

Norbert je prestrašeno odskočil.

— Te boli, Norbert? — ga je vprašal. — Zakaj si ne daš rane obvezati?

Toda odgovora ni bilo.

— Zakaj še vedno kri na tvojem obrazu? — je nadaljeval stari. — Je to očitek? Ne bilo bi ga treba, sinko... saj bi tudi brž njega obžaloval svojo prenagljeno... svojo krutost...

Norbert je še vedno molčal, kar je šlo staremu hudo na živce.

In bolj z namenom očimati se, nego pogasiti žejo je stopil stari k polici,

vzel kozarec in si natočil vina.

Norbert je prestrašeno odskočil.

— Te boli, Norbert? — ga je vprašal. — Zakaj si ne daš rane obvezati?

Toda odgovora ni bilo.

— Zakaj še vedno kri na tvojem obrazu? — je nadaljeval stari. — Je to očitek? Ne bilo bi ga treba, sinko... saj bi tudi brž njega obžaloval svojo prenagljeno... svojo krutost...

Norbert je še vedno molčal, kar je šlo staremu hudo na živce.

In bolj z namenom očimati se, nego pogasiti žejo je stopil stari k polici,

vzel kozarec in si natočil vina.

Norbert je prestrašeno odskočil.

— Te boli, Norbert? — ga je vprašal. — Zakaj si ne daš rane obvezati?

Toda odgovora ni bilo.

— Zakaj še vedno kri na tvojem obrazu? — je nadaljeval stari. — Je to očitek? Ne bilo bi ga treba, sinko... saj bi tudi brž njega obžaloval svojo prenagljeno... svojo krutost...

Norbert je še vedno molčal, kar je šlo staremu hudo na živce.

In bolj z namenom očimati se, nego pogasiti žejo je stopil stari k polici,

vzel kozarec in si natočil vina.

Norbert je prestrašeno odskočil.

— Te boli, Norbert? — ga je vprašal. — Zakaj si ne daš rane obvezati?

Toda odgovora ni bilo.

— Zakaj še vedno kri na tvojem obrazu? — je nadaljeval stari. — Je to očitek? Ne bilo bi ga treba, sinko... saj bi tudi brž njega obžaloval svojo prenagljeno... svojo krutost...

Norbert je še vedno molčal, kar je šlo staremu hudo na živce.

In bolj z namenom očimati se, nego pogasiti žejo je stopil stari k polici,

vzel kozarec in si natočil vina.

Norbert je prestrašeno odskočil.

— Te boli, Norbert? — ga je vprašal. — Zakaj si ne daš rane obvezati?

Toda odgovora ni bilo.

— Zakaj še vedno kri na tvojem obrazu? — je nadaljeval stari. — Je to očitek? Ne bilo bi ga treba, sinko... saj bi tudi brž njega obžaloval svojo prenagljeno... svojo krutost...

Norbert je še vedno molčal, kar je šlo staremu hudo na živce.